

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต.๑๔/๒๕๖๒

วันที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนมีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ว่า คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ และคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ละเว้นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ และกล่าวหานายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ พ.๑๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ในการแบ่งแยกและส่งคืนต่อภาษีธรรมชาติให้กระทรวงการคลังไม่ครบถ้วนตามคำพิพากษาดังกล่าว ต่อมาผู้ร้องมีหนังสือร้องเรียน

- ๒ -

นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ ว่ากระทรวงความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือทุจริตต่อหน้าที่ในการคัดเลือกผู้รับจ้างจัดการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ กรณีใช้เงินของกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานผิดวัตถุประสงค์ และกรณีเป็นประธานกรรมการและที่ปรึกษาของมูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อปิดสำนวนโดยไม่แจ้งผลการแสวงหาข้อเท็จจริงให้ผู้ร้องใช้สิทธิโต้แย้งก่อนและต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติไม่รับเรื่องของผู้ร้องไว้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้ไต่สวนอิสระเพื่อดำเนินการไต่สวนกรณีดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติไม่รับคำร้องไว้พิจารณาเนื่องจากยังไม่มีความเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ วิธีการไต่สวนและการดำเนินการอื่นที่จำเป็นของผู้ไต่สวนอิสระ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกายกเลิกเพิกถอนมติไม่รับคำร้องซึ่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งว่ามติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่ไม่รับคำร้องถือว่าคดีถึงที่สุดแล้ว

ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อศาลปกครอง กรณีไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องไว้ดำเนินการไต่สวน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดี ผู้ร้องจึงอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุดและขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยื่นตามศาลปกครองชั้นต้น และไม่ส่งคดีของผู้ร้องไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เนื่องจากไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

- ๓ -

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้ว มีหนังสือแจ้งผลให้ผู้ร้องทราบว่ากรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่รับเรื่องกล่าวหาของผู้ร้องเป็นการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระ ไม่เป็นการกระทำอันขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและผู้ร้องไม่ใช่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๒ (๔) ได้ ส่วนกรณีคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด เป็นเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงไม่อาจพิจารณาเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ดังนี้

(๑) มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องไว้ดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริง เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคสาม มาตรา ๔๑ (๒) มาตรา ๕๑ และมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง

(๒) มติของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่ไม่รับคำร้องของผู้ร้องและคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สั่งว่า มติไม่รับคำร้องดังกล่าวถือว่าคดีถึงที่สุดแล้ว เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ และมาตรา ๒๗๖

และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๑ (๓) มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง และ
มาตรา ๑๕๔

(๓) คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณากับไม่ส่งคดีไปยัง
คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ และรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๔๑(๓) มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๓

(๔) แจ้งผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในกรณีดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ศาลฎีกา
และศาลปกครองสูงสุด เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคล
ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัย
ว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
“บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะ
เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิ
ยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการ
แผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่
การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่
และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่น

คำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็น การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ หน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ใน ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการกระทำกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีมติไม่รับเรื่อง ที่ผู้ร้อง มีหนังสือร้องเรียนเกี่ยวกับการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย กรณีที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มีมติไม่รับคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้แต่งตั้งผู้ไต่สวนอิสระในเรื่องดังกล่าว กรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีคำสั่งว่าที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติไม่รับคำร้องถือว่าคดีถึงที่สุดแล้ว และกรณีศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณากับไม่ส่งคดีไปยัง คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล โดยผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการกระทำดังกล่าว เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคสาม มาตรา ๔๑ (๒) (๓) มาตรา ๕๑ และมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๗ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๕ และมาตรา ๒๗๖ ซึ่งการยื่น คำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่อง

- ๖ -

ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและได้รับแจ้งผลการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วว่าผู้ร้องไม่ใช่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง หรืออาจเดือดร้อนเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องมาจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ และเป็นเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นประเด็นเดียวกันกับที่ผู้ร้องเคยฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องไว้ดำเนินการไต่สวน ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องและให้จำหน่ายคดี รวมทั้งศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยืนตามศาลปกครองชั้นต้นและไม่ส่งคดีไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลแล้ว และเป็นเรื่อง queผู้ร้องเคยยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้ไต่สวนอิสระในกรณีดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีมติไม่รับคำร้องถือว่าคดีถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นกรณีที่ศาลอื่นมีคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๑๕/๒๕๖๒)

(Handwritten signature)

(นายจรูญ ภักดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

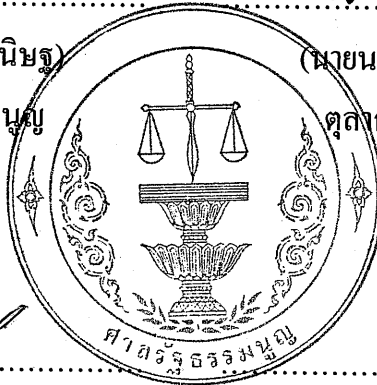
(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(Handwritten signature)

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ